Gemeente Amstelveen

INTERNE NOTITIE

Aan	Gemeenteraad	**Datum**	5 oktober 2026
Via	Marijn van Ballegooijen (Wethouder Financiën)	**Kenmerk**	
Van	Wouter Zeilstra/Ruud Koper	**Kopie**	Directie

Betreft Uitkomsten Septembercirculaire 2026 en nadere bekendmaking bijstandsbudgetten (BUIG)

Deze notitie informeert u over de uitkomsten van de septembercirculaire 2026 en de bekendmaking van de bijstandsbudgetten 2026 (definitief) en 2027 (voorlopig).

1. Septembercirculaire 2026

Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkering: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota.

Onderstaand overzicht geeft een recapitulatie van de uitkomsten van de septembercirculaire 2026.

Uitkomsten septembercirculaire 2026	t/m 2025	2026	2027	2028	2029	2030
						bedrag x 1.000 euro
A. Uitkomsten circulaire						
A.1. budgettatir						
1a. Incidenteel:						
- mutaties oude jaren	203					
- Vrijval gereserveerde taakmutaties voorgaande jaren			-10	-10	-10	-10
subtotaal 1a	203	0	-10	-10	-10	-10
1b. Accres:						
- bijstelling areaal (aantallen)		654	796	808	777	798
- ontwikkeling landelijke uitkeringsbasis (aantallen)		-579	-582	-565	-417	-278
Subtotaal areaal	*0*	*75*	*214*	*243*	*360*	*520*
- Volume/LPO/uitkeringsfactor			1.310	1.272	1.528	1.531
- dekking stelpost areaal/nominaal		0	-1.522	-1.517	-1.889	-2.047
subtotaal 1b	0	75	2	-2	-1	4
1c. Overig:						
- niet toegekende taakmutaties		311	8	12	11	6
- voorschot BCF		869				
- Actualisering WOZ		-33				
subtotaal 1c	0	1.147	8	12	11	6
A.2. taakmutaties						
2a. Toegekende taakmutaties		0	640	279	279	279
2b. Aanpassing bijbehorende uitgavenbudgetten		0	-640	-279	-279	-279
2c. Budgetoverheveling taakmutatie		69	-69			
A. Effect circulaire	**203**	**1.291**	**-69**	**0**	**0**	**0**
WAARVAN:						
C1. Structureel	**0**					
C2. Incidenteel-> mutatie algemene reserve	**203**	**1.291**	**-69**	**0**	**0**	**0**
TOTAAL	**203**	**1.291**	**-69**	**0**	**0**	**0**

Per saldo komt € 1,425 miljoen incidenteel ten gunste van het begrotingssaldo. Meerjarig worden de mutaties gereserveerd via de stelpost areaal/nominaal.

Ad. 1.a. Mutaties incidenteel
De circulaire bevat bijstellingen over 2024 en 2025. Dit betreft aanpassing van verdeelmaatstaven over die jaren (voordeel € 203.000).
In het verleden zijn taakmutaties gereserveerd in afwachting van een advies van de vakafdeling. Deze kunnen structureel vrijvallen vanaf 2027 (€ 10.000).

Ad. 1.b. Accres
De jaarlijkse toe- en afname van het gemeentefonds wordt het accres genoemd. In deze circulaire is het accres voor uitkeringsjaar 2027 en verder geactualiseerd.

Bijstelling areaal (aantallen)
De omvang van de algemene uitkering wordt bepaald door een vermenigvuldiging van het aantal eenheden van de maatstaven met het bijbehorende gewicht per maatstaf (bedrag per eenheid). Voorbeelden van verdeelmaatstaven zijn het aantal bijstandsgerechtigden, inwoners of woningen. Ten opzichte van de meicirculaire 2026 is van sommige verdeelmaatstaven het aantal gewijzigd door de meest recente opgaven. Hierdoor ontvangt de gemeente een hogere algemene uitkering.

In 2026 ontvangt de gemeente € 75.000. Deze extra inkomsten komen ten gunste van het begrotingsresultaat 2026. Voor 2027 en verder ontvangt de gemeente € 214.000 oplopend tot € 520.000. Het voorstel is om deze extra inkomsten toe te voegen aan de stelpost nominaal/areaal. Deze stelpost kan worden ingezet als dekkingsmiddel bij uitgaven die als gevolg van een toename van het areaal stijgen.

Bijstelling volume/LPO/uitkeringsfactor
Sinds 2024 is het accres gebaseerd op de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product (bbp). Het uitgangspunt hierbij is dat het gemeentefonds meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bbp volgt. In de Miljoenennota is het accres voor het jaar 2027 en verder geactualiseerd op basis van de cijfers in de Macro Economische verkenning van het Centraal Planbureau. Het voorstel is om de toename toe te voegen aan de stelpost loon-prijs (om het prijsgevoelige gedeelte van de begroting voor dit effect te kunnen compenseren).
Een achterliggende gedachte hierbij is dat het Ministerie enige tijd na publicatie van de circulaire een rectificatie heeft geplaatst. De bijstelling is voor 2029 en verder te positief weergegeven. In de meicirculaire 2027 wordt dit gecorrigeerd. Dit betekent voor Amstelveen in de jaarschijven 2029 en 2030 een neerwaartse correctie van ongeveer € 145.000. Vanaf 2031 betekent de aanpassing structureel een neerwaartse bijstelling van € 290.000.

Ad. 1.c. Overig
Voorschot BTW compensatiefonds (BCF)
Deze circulaire biedt informatie over de raming van de ruimte onder het plafond van het BTW compensatiefonds (BCF) voor de jaren 2026 tot en met 2031. Als het plafond wordt overschreden, komt het verschil ten laste van het gemeentefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond komt het verschil ten gunste van het gemeentefonds. De ruimte onder het plafond voor gemeenten is voor 2026 geraamd op € 191 miljoen. Het voordeel voor 2026 voor Amstelveen bedraagt € 869.000 en komt ten gunste van het begrotingsresultaat 2026.

Actualisering WOZ-waarden
Het verdeelstelsel houdt rekening met verschillen in belastingcapaciteit tussen gemeenten. De achterliggende gedachte is dat gemeenten met hogere WOZ-waarden meer eigen belastinginkomsten kunnen genereren en daardoor minder geld uit het gemeentefonds nodig hebben.

De WOZ-waarden in 2026 zijn ten opzichte van de notitie over de meicirculaire gedaald. Dit kan een gevolg zijn van bijvoorbeeld bezwaarschriften of leegstand. Vanwege de lagere WOZ-waarden is de belastingopbrengst OZB € 193.000 lager dan begroot. Daar staat tegenover dat de aftrekpost door de lagere WOZ-waarden eveneens daalt. Dit levert een hogere algemene uitkering op van € 160.000; per saldo een nadeel van € 33.000.

Niet toegekende taakmutaties

De circulaire bevat daarnaast nog een aantal taakmutaties met een impact onder de € 50.000. Het saldo van deze taakmutaties komt ten laste/ gunste van het begrotingsresultaat van het betreffende jaar. Het jaar 2026 is een stuk hoger door de incidentele vrijval van de taakmutatie Wet versterking regie vhv.

Ad. A2. Taakmutaties

Deze paragraaf behandelt nieuwe toevoegingen aan de algemene uitkering vanwege specifieke maatregelen (taakmutaties). Uitgangspunt is dat taakmutaties onder de € 50.000 ten gunste/laste komen van het begrotingsresultaat, tenzij het ontvangen bedrag doorbetaald moet worden aan derden. Bedragen die worden ontvangen voor 2026 worden bij hoge uitzondering nog gereserveerd.

Onderstaand overzicht bevat de mutaties, waarna een toelichting per post volgt.

Specificatie taakmutaties					bedrag x 1.000 euro
	2026	2027	2028	2029	2030
a) IBO problematische schulden		59	59	59	59
b1) Wet versterking regie vhv - uitvoeringskosten		207	207	207	207
b2) Wet versterking regie vhv - integrale dienstverlening		14	14	14	14
c) Spreidingswet*	69				
c) Spreidingswet -overhevelen	-69	69			
d) Openbare bibliotheken		292			
e1) Participatie - in relatie tot AM-Match					
e2) Participatie - beschut werk					
e3) Participatie - sociale infrastructuur		-1	-1	-1	-1
Totaal toekenning taakmutaties	**0**	**640**	**279**	**279**	**279**

Ad. a. IBO Problematische schulden

Het kabinet heeft vroegsignalering ingevoerd om problematische schulden in een zo vroeg mogelijk stadium aan te pakken. Partijen voeren verbetermaatregelen door met als doel om het bereik van de doelgroep te verdubbelen en de ongewenste uitval van de deelnemende doelgroep te halveren. Vanuit het ministerie van SZW is vanaf 2027 structureel € 19,7 miljoen beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn bedoeld om vroegsignalering beter in te richten.
Amstelveen ontvangt hiervoor vanaf 2027 € 59.000 dat wordt toegevoegd aan het budget.

Ad. b. Wet versterking regie volkshuisvesting

Het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting zorgt ervoor dat overheden kunnen sturen op hoeveel, waar en voor wie er wordt gebouwd. Het Rijk, provincies en gemeenten kunnen zo de regie hernemen op de volkshuisvesting en de woningbouwopgave in het bijzonder. Ter compensatie van de in het artikel 2 onderzoek geïdentificeerde structurele uitvoeringslasten wordt voor de jaren 2026 en verder een jaarlijkse bijdrage van € 56,2 miljoen toegevoegd aan het gemeentefonds. Het aandeel voor Amstelveen hierin is € 221.000. De taakmutatie over het jaar 2026 wordt toegevoegd aan het begrotingssaldo. Via de tweede tijdvak is € 180.000 budget toegekend vanuit de decembercirculaire 2025.

Ad. c Spreidingswet
Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het realiseren van opvangplekken. Zij ontvangen hiervoor in 2026 middelen vanuit het gemeentefonds. Voor gemeenten is er een totaalbedrag van in totaal € 15,3 miljoen beschikbaar. Elke gemeente ontvangt een vast bedrag van € 20.000. Het resterende bedrag wordt verdeeld op basis van de indicatieve verdeling van het aantal opvangplaatsen per gemeente.
Amstelveen ontvangt hiervoor € 69.000 in 2026. Dit bedrag wordt gereserveerd voor 2027.

Ad. d. Openbare bibliotheken
Het doel van de uitkering is gemeenten in staat te stellen te voldoen aan de gewijzigde Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob). Het aanbod van deze voorzieningen moet als geheel binnen redelijke afstand voor de inwoners toegankelijk zijn en ten minste één bibliotheekvoorziening in stand houden die alle vijf de wettelijke bibliotheekfuncties vervult, een fysieke collectie heeft en over een professionele personeelsbezetting beschikt. Amstelveen ontvangt in 2027 € 292.000.

Ad. e. Participatie
Het bedrag is met € 1.000 minimaal, maar standaard worden deze bedragen van deze taakmutatie 1-op-1 doorgezet.

2. Bijstandsbudgetten / BUIG-gelden

Op 30 september 2026 is door het Ministerie van SZW het zogenoemde "voorlopige macrobudget 2027" en "definitieve budget 2026" gepubliceerd: Voorlopige bijstandsbudgetten 2027 en definitieve budgetten 2026 bekend | Rijksoverheid.nl.
Het macrobudget wordt vastgesteld met rekenregels van het CPB voor de prognose van het totale verwachte bijstandsvolume als afgeleide van de economische ontwikkeling en de ontwikkeling van de werkloosheid, rekening houdend met eventuele gevolgen van specifiek Rijksbeleid dat van invloed is op het bijstandsvolume.

De bekendmaking van het BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten) verloopt in drie stappen:

1. Rond 1 oktober wordt het "voorlopige budget" voor het komende jaar (t+1) bekend gemaakt. In deze berekening wordt eenmalig het budgetaandeel gewijzigd voor onder andere verwachte kans op bijstand, aantal huishoudens naar type en normbedragen. Dit leidt tot herverdeeleffecten tussen gemeenten;
2. Eind april wordt dit via het "nader voorlopige macrobudget" geactualiseerd voor bijstellingen op de omvang van het macrobudget. Daarnaast is de loonkostensubsidie (LKS) gebaseerd op het jaar (t-1) en niet meer op (t-2);
3. In oktober het jaar daarop volgt de "definitieve vaststelling budget" en wordt het budget aangepast voor de looncompensatie over het betreffende jaar. Dan start ook de nieuwe cyclus met "voorlopig budget (t+1)".

Resultaat van de actualisatie Bijstandsgelden 2026/2027
De publicatie van SZW en actualisatie van de bijstandsuitgaven leidt tot het volgende (structurele) financiële beeld:

Jaar	Uitgaven	BUIG-budget	Bedrag x € 1		
2026	-/- 50.000	-/- 299.000	-/- 349.000	Nadeel	structureel
2027	0	1.668.000	1.668.000	Voordeel	structureel
Totaal	-/- 50.000	1.369.000	1.319.000	Voordeel	structureel

Het nadeel 2026 van € 349.000 komt ten laste van het begrotingssaldo. De structurele toename vanaf 2027 ad. € 1,3 miljoen (inclusief de aanpassing 2026 die structureel doorwerkt) komt ten gunste van de stelpost areaal/nominaal.

Jaar 2026 (definitieve vaststelling budget)
Het Amstelveense BUIG-budget 2026 is definitief vastgesteld op € 27,3 miljoen. Dit is € 0,9 miljoen meer dan het voor de zomer bekend gemaakte nader voorlopige budget ad. € 26,4 miljoen. Dit wordt voor het overgrote deel verklaard door loonindexering. Bij de meicirculaire 2026 is de begroting 2026 reeds bijgesteld voor een te verwachten loon-prijscompensatie van € 1,17 miljoen. Nu met de definitieve beschikking is sprake van een nadeel van € 0,3 miljoen op de *inkomsten*. Dit betreft voornamelijk een lagere bijdrage voor de in mei verwachte looncompensatie (begroot € 1,17 miljoen en werkelijk € 0,95 miljoen)

Aan de *uitgaven*kant leidt de actuele prognose tot een opwaartse bijstelling van € 50.000. De geraamde uitgaven nemen daarmee toe van € 24,74 miljoen naar € 24,79 miljoen. Deze ontwikkeling is het saldo van hogere uitkeringslasten (€ 320.000), die gedeeltelijk

worden gecompenseerd door hogere opbrengsten uit opleggingen en verhaal (€ 66.000) en lagere lasten voor kwijtscheldingen (€ 204.000).

De stijging van de uitkeringslasten wordt veroorzaakt door een toename van het verwachte aantal bijstandsgerechtigden. De verwachting is dat het maandelijkse gemiddelde aantal bijstandsgerechtigden in 2026 zal uitkomen op een aantal van 1.143. Met de komst van de Participatiewet is de verantwoordelijkheid van gemeenten voor de doelgroep met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt toegenomen. Daarbij komt de inplaatsing van statushouders die zeker in een gemeente met een lagere bijstands-dichtheid een groter effect heeft.

Per saldo is ten opzichte van de actuele begroting sprake van een nadeel van € 349.000 in 2026. Dit wordt verrekend met het begrotingssaldo 2026.

Jaar 2027 (voorlopig budget)
Aan de *inkomstenkant* neemt het Amstelveense BUIG-budget toe met € 1,7 miljoen van € 27,3 miljoen (zie hiervoor, definitieve vaststelling budget) naar € 29,0 miljoen. Sprake is van een herverdeeleffect van afgerond € 1,4 miljoen. Dit herverdeeleffect betreft actualisatie van de gehanteerde grondslagen in het verdeelmodel.
Uit de gepubliceerde gegevens is niet te duiden wat de grootste oorzaken zijn die leiden tot zo'n substantieel herverdeeleffect. Het macrobudget van het Rijk wordt niet simpelweg verdeeld op basis van wat een gemeente het jaar ervoor uitgaf. Het Rijk gebruikt een objectief verdeelmodel. Dit model schat op basis van lokale kenmerken (zoals het aantal laagopgeleiden, de lokale arbeidsmarkt, de gezinssamenstelling en de historische context) hoeveel bijstandsontvangers een gemeente *zou moeten hebben.* Aanpassing van de kenmerken leidt tot herverdeeleffecten tussen gemeenten.

Naast het herverdeeleffect treden nog enkele andere mutaties op bij onder andere IOAW en Loonkostensubsidie. De correctie loonprijsontwikkeling (LPO) 2027 volgt in het najaar 2027.

Aan de *uitgaven**kant* wordt het niveau van 2026 aangehouden. De meicirculaire 2027 in samenhang met de nader voorlopige vaststelling van het BUIG-budget 2027 is het aangewezen moment voor een nader gefundeerde vervolgprognose van de uitgaven voor 2027.

Per saldo is ten opzichte van de actuele begroting 2027 sprake van een structureel voordeel van € 1.319.000 (inclusief doorwerking vanuit 2026). Dit voordeel wordt gereserveerd op de stelpost areaal/nominaal.